

4

**Varhaiskasvatuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
valtuutettu Leo Straniuksen ym. valtuustoaloitteesta vegaaniruoan
saamiseksi kaupungin päiväkoteihin**

HEL 2014-010501 T 00 00 03

Lausuntoehdotus

Varhaiskasvatuslautakunta antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Leo Straniuksen ym. valtuustoaloitteesta koskien vegaaniruoan saamista kaupungin päiväkoteihin:

Päivähoidossa ruokailee päivittäin noin 21 000 lasta. Päivähoidon ateriat kattavat 2/3 lapsen ravinnontarpeesta ja ne muodostavat yhdessä kotona nautittujen aterioiden kanssa lapsen ruokavalion kokonaisuuden. Ruoan ravitsemuksellinen laatu on lasten hyvinvoinnin kannalta ensiarvoisen tärkeää.

Lasten hyvän ravitsemuksen saavuttamiseksi ravitsemussuositukset ohjaavat päivähoidon ruokalista- ja ateriasuunnittelua. Koko väestölle tarkoitetut yleiset suomalaisten ravitsemussuositukset on uusittu vuonna 2014. Tämän lisäksi tietyille väestöryhmille on annettu erillisiä ravitsemussuosituksia, joissa on otettu huomioon kyseisten väestöryhmien ravitsemukselliset erityistarpeet. Sosiaali- ja terveysministeriön laatima ravitsemussuositus "Lapsi, perhe ja ruoka" vuodelta 2004 sisältää koko perheen ravitsemussuositukset sekä suosituksia päiväkotiruokailuun. Suositus tullaan uusimaan huhtikuussa 2015, jolloin siinä tullaan ottamaan kantaa myös lasten vegaaniruokavalioon. Helsingin kaupungin päiväkodeissa ei tällä hetkellä tarjota vegaaniruokaa. Tilannetta arvioidaan uudelleen, jos valtakunnalliset ravitsemussuositukset vegaaniruoan osalta muuttuvat. Lapselle järjestetään päiväkodissa vanhempien niin halutessa lakto-ovo-vegetaarinen ruokavalio, jossa käytetään monipuolisesti kasvikkunnan tuotteita, maitovalmisteita ja kananmunaa.

Arvostamme perheiden valintoja ja pyrimme ottamaan heidän toiveensa mahdollisuuksien mukaan huomioon. Vanhempien niin halutessa, lapselle voidaan tarjota vanhempien päiväkotiin toimittamaa vegaaniruokaa. Lapsi saa ruoan päiväkodista niinä päivinä, kun ruoka sopii vegaaneille. Muina päivinä vanhemmat tuovat pääruoan. Päiväkodin keittiö täydentää kokonaisuuden energialisäkkeillä, salaateilla, leivällä ja ruokajuomalla. Aamu- ja välipalalla pyritään soveltuvasti tarjoamaan vegaanilapselle sopivaa ruokaa. Vanhemmat sopivat ruoan toimituksista päiväkodin keittiö- ja hoitohenkilökunnan

kanssa. Vanhemmat vastaavat vegaanilapsen kokonaisravitsemuksesta. Vuonna 2011 tehdyn kyselyn mukaan toimintamallia noudatti noin 25 perhettä. Arviona on, että määrä ei ole vuodesta 2011 oleellisesti muuttunut.

Helsingissä myös koulujen kasvisruokavalio sisältää maitotaloustuotteita ja kananmunaa. Vegaaniruokavaliota noudattaville lapsille kouluateriat järjestetään soveltuvista kasvisruokalistan ruokalajeista, joita täydennetään aterian lisäkkeillä. Kun vanhemmat haluavat lapsensa noudattavan vegaaniruokavaliota, ohjataan heidät lapsen kanssa keskustelemaan ruokavaliosta kouluterveydenhoitajan kanssa. Kouluruokailu eroaa varhaiskasvatuksen ruokailusta siten, että kouluateria kattaa 1/3 oppilaan ravitsemuksesta, kun varhaiskasvatuksen ateriat kattavat 2/3 lapsen ravinnontarpeesta.

Tampereella on vegaaniruokavalio tuotu vaihtoehdoksi päiväkoteihin syksyllä 2013. Tampereen kaupungin kouluissa ja päiväkodeissa lapsi saa vegaaniruokavalion allergiaohjelman periaatteella. Saadakseen lapselle vegaaniruokaa on vanhempien käytävä lapsen kanssa terveydenhoitajan luona. Tampereen mallin mukainen terveydenhuollon kuormittaminen vegaaniruuan tarjoamiseksi päiväkodeissa ei ole Helsingissä mahdollista. Vaikeita allergiaoireita saaville lapsille halutaan taata turvallinen ja monipuolinen ruokavalio.

Päivähoidon ruokalista suunnitellaan keskitetysti yhteistyössä palveluntuottajan kanssa. Päivähoidon ruokapalvelujen järjestämistä ohjaa varhaiskasvatusviraston ja Palmia-liikelaitoksen välinen sopimus, joka perustuu sosiaalivirastossa 2.10.2010 allekirjoitettuun sopimukseen. Sopimus on päivitetty varhaiskasvatusvirastolle 31.1.2014. Ruokatuotteiden tuotekehityksen resursseista vastaa Palmia-liikelaitos. Vegaaniruokavalioon sopivien ruokatuotteiden kehittämien vaatii aikaa ja ennen kaikkea taloudellista resurssia. Helsingin kouluruokailun osalta maidottomien ja kananmunattomien kasvisruokien kehittämiseen meni yhdeksän kuukautta. Vastaavia tuotteita ei ole kehitetty päivähoidon tarpeisiin.

Esittelijän perustelut

Varhaiskasvatuslautakunnalta on pyydetty lausuntoa kaupunginhallitukselle 30.11.2014 mennessä valtuutettu Leo Stranius ja 38 muun valtuutetun allekirjoittamasta valtuustoaloitteesta vegaaniruuan saamisesta Helsingin kaupungin päiväkoteihin. Aloite on tämän asian liitteenä 1, allekirjoitettu aloite on liitteenä 2 (ei julkaista internetissä).

Lausuntoa on pyydetty myös Palmia-liikelaitokselta.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Erja Suokas, ruokapalveluvastaava, puhelin: 310 43246
erja.suokas(a)hel.fi
Armi Vaden, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 43346
armi.vaden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Stranius Leo valtuustoaloite Kvsto 27.8.2014 asia 18
- 2 Allekirjoitettu, Stranius Leo valtuustoaloite Kvsto 27.8.2014 asia 18

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginhallitus